

Državni izpitni center

M 2 4 1 1 0 3 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 29. maj 2024

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 2

Razčlemba izhodiščnega besedila

Splošna navodila

Polovičnih točk ni.

Kandidat dobi točko za jezik samo, če so vsi odgovori v nalogi **vsebinsko** in **jezikovno** pravilni. Vsebinsko napačen in jezikovno napačen je 0 točk. Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od predpisanega) se točkuje z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
1.	2	♦ sporočevalka/sporočevalec/tvorka/tvorec (besedila) ♦ kraj/mesto/prostor objave (besedila) ♦ čas objave (besedila)		2 točki za tri pravilne rešitve, 1 točka za dve pravilni rešitvi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
2.	2	♦ ob razglasitvi Tavčarjevega leta ♦ javna ♦ reportaža ♦ fotografija/krepki/ležeči tisk/členjenost besedila na odstavke/velikost pisave ...		1 točka za dva pravilna odgovora.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
3.	2	Po <i>smislu</i>, npr. dva argumenta od: - Tavčarjevi kraji so še danes povezani s pisateljem, saj - so po njem poimenovali osnovno šolo v Gorenji vasi/ - se po Tavčarju imenuje tamkajšnje kulturno društvo/ - tam še danes <u>uprizarjajo</u> njegove zgodbe/njegova književna dela/ - so tam uprizorili njegovo <u>Cvetje</u> v jeseni/ - je <u>dvorec Visoko</u> danes prizorišče dogodkov, pri katerih sodeluje lokalno prebivalstvo		1 točka za dva ustrezna argumenta, 1 točka za jezikovno pravilno večstavčno poved.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
4.	2	Po smislu, npr.: Čeprav/Kljub temu da/Četudi se je Tavčar izobraževal v svetu/je v svetu iskal novo znanje/se je v svetu gospodarsko opolnomočil, se je v domače kraje/Pojlansko dolino vrnil/se je vseeno ustalil doma ...		1 točka za vsebinsko ustrezen odgovor, 1 točka za jezikovno pravilno dvostavčno poved z dopustnim odvisnikom.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
5.1.	2	- pogled/razgled/pokrajina/krajina - odsek/del/oddelek/skupina		1 + 1
5.2.	1	♦ značilnih		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
6.	3	♦ ozki e ♦ NE ♦ ozek ♦ dolg ♦ [u] ♦ enonaglasnica		1 točka za dve pravilni rešitvi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
7.	3	♦ [ɛc] ♦ [zd] ♦ [k] ♦ [ɔ] ♦ [kɛr] ♦ [n']	Še sprejemljiva rešitev: ♦ [n]	1 točka za dve pravilni rešitvi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
8.1.	2	Podčrtani frazem: <u>ni iz pravega testa</u> <i>Po smislu, npr.:</i> ♦ da nima pravih/ustreznih lastnosti/sposobnosti/ ♦ da ni primeren (za ta poklic/za duhovnika)		1 točka za pravilno podčrtavo, 1 točka za ustrezno razlago frazema.
8.2.	2	♦ DA <i>Po smislu, npr.:</i> ♦ raba frazemov je v <u>publicističnih/medijskih</u> besedilih pričakovana/za <u>reportažo</u> so frazemi značilni/raba frazemov je značilna za <u>subjektivna</u> besedila ...		1 + 1 točka za ustrezno pojasnilo, če je obkrožen pravilni odgovor.
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila										
9.1.	2	♦ natančneje/pozneje ♦ posest ♦ tisto/te ♦ Poljanah		1 točka za dve pravilni rešitvi.										
9.2.	4	Izpisani glagol so prekrivali se je vrnil sta kupila je navdihovala ♦ desetletij ♦ vrinjeni -i-/vrivanje -i-	<table><tr><td>Glagolski vid</td><td>Vidski par</td></tr><tr><td>♦ nedovršni/nedov.</td><td>♦ so prekrili</td></tr><tr><td>♦ dovršni/dov.</td><td>♦ se je vračal</td></tr><tr><td>♦ dovršni/dov.</td><td>♦ sta kupovala</td></tr><tr><td>♦ nedovršni/nedov.</td><td>♦ je navdihnila</td></tr></table>	Glagolski vid	Vidski par	♦ nedovršni/nedov.	♦ so prekrili	♦ dovršni/dov.	♦ se je vračal	♦ dovršni/dov.	♦ sta kupovala	♦ nedovršni/nedov.	♦ je navdihnila	1 točka za dve pravilni rešitvi.
Glagolski vid	Vidski par													
♦ nedovršni/nedov.	♦ so prekrili													
♦ dovršni/dov.	♦ se je vračal													
♦ dovršni/dov.	♦ sta kupovala													
♦ nedovršni/nedov.	♦ je navdihnila													
9.3.	2			1 + 1										
Skupaj	8													

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
10.1.	1	♦ 3/3.		
10.2.	1	♦ B		
10.3.	1	♦ Č		
10.4.	1	♦ ekonomija, fizika, geografija		1 točka za tri pravilne odgovore.
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
11.	6	Tvorjenka		1 točka za dve pravilno določeni besedotvorni obrzili, 1 + 1 + 1 + 1 točka za vrsto tvorjenke.
		Besedotvorno obrzilo		
		♦ -ski		
		♦ /		
		♦ -o-, -en		
		ustavodajen		
		soustanovitelj		
			♦ so-	
			♦ sestavljenka	

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
12.1.	1	♦ domač		
12.2.	1	♦ nosilec lastnosti		
12.3.	2	♦ domek		1 točka za dve pravilni rešitvi.
		♦ domoljub		
		♦ zdomec/zdomar/zdomka		
		♦ zdomski		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
13.1.	1	♦ pretekli (glagolski čas)/preteklik		
13.2.	1	♦ v časovnem (pomenskem razmerju)		
13.3.	1	♦ pripovedovanje		
13.4.	2	♦ Potem ko/Ko je opravil pripravnštva in odvetniški izpit, je odprl svojo pisarno v Ljubljani.		1 točka za pravilno pretvorbo stavčnega člena v odvisnik, 1 točka za jezikovno pravilnost povedi, če je pretvorba pravilna.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
14.1.	4	♦ <u>Posest in prvotno hišo na Visokem so v sedemnajstem stoletju</u> <u>kupili lastniki iz družine Kalan.</u>		1 točka za vsak v celoti pravilno podčrtan stavčni člen.
14.2.	2	<i>Po smislu, npr.:</i> ♦ Posest in prvotno hišo, ki jè/se nahaja/leži na Visokem, so v sedemnajstem stoletju kupili lastniki iz družine Kalan./ ♦ Posest in prvotno hišo na Visokem so v sedemnajstem stoletju kupili lastniki, ki so bili/izhajali iz družine Kalan/so pripadali družini Kalan.		1 točka za pravilno pretvorbo desnega prilasaka v prilastkov odvisnik, 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
15.1.	3	♦ dopustni (odvisnik) ♦ osebkov (odvisnik) ♦ stopnjevalno (priedje)		1 + 1 + 1
15.2.	4	Po smislu, npr.: ♦ Kljub Tavčarjevi <u>strogosti</u> so pisatelja v teh krajih zelo spoštovali. ♦ Čas/Datum/Obdobje/Leto/... nastanka prve hiše na Visokem ni natančno znan/znano. ♦ Obeležje pripoveduje o njegovem življenju in priča (tudi) o življenju njegovih potomcev.	Neustrezna rešitev: ♦ Nastanek prve hiše na Visokem ni natančno znan.	1 + 1 + 1 točka za vsako pravilno pretvorbo, 1 točka za jezikovno pravilnost vseh povedi.
Skupaj	7			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
16.	3	$\diamond S + \frac{S}{2} \quad \left \quad \frac{S}{2} \right \quad S \quad S$		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
17.	4	Po smislu, npr.: ♦ Študiral je na Dunaju. Njegova Visoška kronika je postala eden največjih romanov na Slovenskem. O pisatelju/pripovedniku se še danes učimo v osnovnih in srednjih šolah.		1 + 1 + 1 točka za ustrezne naveznike, 1 točka za jezikovno pravilnost vseh povedi, če za naveznike dobi vsaj 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
18.	5	♦ Pisatelj Ivan Tavčar je [s svojim] romanom Visoška kronika postal [eden] izmed najpomembnejših realistov na Slovenskem. V romanu naslika podobo [Visoškega dvorca v 17. in 18. stoletju, ko v naših krajih še odmevajo nasprotja med katoliki in protestanti] [ter med domačim kmečkim človekom in [nemško gospodo. Poleg zgodovinske tematike] je v romanu izpostavljena ljubezen do zemlje, na več [mestih pa opazimo tudi nacionalno temo. V središču romana je življenjska zgodba prvosebnega pripovedovalca Izidorja, ki se mora] soočiti z očetovo mračno preteklostjo.		1 točka za dva pravilna popravka. Vsak pravopisno ali slovnično napačen popravek izniči enega pravilnega, do 0 točk.

Naloga**Primer besedila****19.**

Gledališko društvo Oder
Strniševa ulica 22
1230 Domžale

Občina Domžale
Prešernova cesta 2
1230 Domžale

Domžale, 24. 11. 2023

Prošnja (za denarna sredstva/denarno pomoč)

Spoštovani!

Letos praznujemo 100. obletnico smrti pisatelja Ivana Tavčarja, zato smo se v Gledališkem društvu Oder odločili, da uprizzorimo Cvetje v jeseni ter tako počastimo Tavčarjevo leto. Ker projekt presega finančne zmožnosti našega društva, se na vas obračamo s prošnjo za denarno pomoč.

Ivan Tavčar je bil eden najpomembnejših pisateljev slovenskega realizma. Poleg Cvetja v jeseni je napisal tudi zgodovinski roman Visoška kronika, k razvoju slovenske družbe in naroda pa je veliko prispeval tudi kot ljubljanski župan, deželni in državni poslanec ter ustanovitelj več ustanov, med drugim prve banke na Slovenskem.

Z uprizzoritvijo Cvetja v jeseni bomo naše občane opozorili na pomemben jubilej. Tako bomo uzavestili, da so prav veliki možje, kakršen je bil Tavčar, pomagali oblikovati kulturno podobo našega naroda, iz katere živimo še danes.

V upanju na pozitiven odgovor vas lepo pozdravljamo.

(Domžale, 24. 11. 2023)

Petra/Peter Novak,
članica/član Gledališkega društva Oder

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
19.			
Zgradba	1	♦ tvorčev naslov, naslovnikov naslov, kraj in datum pisanja, poimenovanje besedilne vrste	
	1	♦ nagovor in podpis s funkcijo	
	1	♦ vljudnostni pozdrav	
Skupaj	3		
Vsebina	1	♦ razlog za pisanje (<i>uprizoritev Cvetja v jesen/obletnica Tavčarjeve smrti ...</i>)	
	1	♦ izrek namena (<i>vas prosimo/se na vas obračamo s prošnjo ...</i>)	
	3	♦ tri dejstva o pisatelju in njegovem delu	
	2	♦ utemeljitev z dvema argumentoma	
Skupaj	7		
Slogovna ustrežnost	do 3	♦ npr. jedrnatost (ločitev bistvenega od nebitvenega), ustreznost (zborni jezik, slogovno nezaznamovano besedišče), koherenca (jasno izražanje logičnih razmerij, ustrezna pomenska povezanost povedi), kohezija (uporaba ustreznih besed za izražanje ponovljenega podatka ...)	Če osrednji del besedila ne dosega 50 besed, slogovno ustreznost točujemo z do 1 točko. Za vsako vrsto <u>napak</u> odštejemo 1 točko, do 0 točk.
Skupaj	3		
Jezikovna pravilnost	do 4		Če osrednji del besedila ne dosega 50 besed, jezikovno pravilnost točujemo z do 2 točkama. Za <u>dve</u> <u>napaki</u> odštejemo 1 točko, do 0 točk.
Skupaj	4		
Skupaj	17		

Skupno število točk izpitne pole 2: 90